

Παιδαγωγικά ρεύματα στο Αιγαίο

Τόμ. 1, Αρ. 1 (2005)

Τεύχος 1

παιδαγωγικά ρεύματα στο Αιγαίο
διεθνής περιοδική έκδοση παιδαγωγικών προβληματισμών

Τεύχος 1, Οκτ 2005

Τιμητικό αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Μηνά

Γεώργιος Παπαντωνάκης

doi: [10.12681/revmata.30929](https://doi.org/10.12681/revmata.30929)

Copyright © 2022, Γεώργιος Παπαντωνάκης

Άδεια χρήσης [##plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front.license.cc-by-nc-sa4##](https://plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front.license.cc-by-nc-sa4##).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαντωνάκης Γ. (2022). Τιμητικό αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Μηνά. *Παιδαγωγικά ρεύματα στο Αιγαίο*, 1(1), 90–91. <https://doi.org/10.12681/revmata.30929>

Άνθη Φιλίας
Τιμητικό αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Μηνά.

Γ. Δ. Παπαντωνάκης*

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
papantonakis@rhodes.aegean.gr

**Παπαντωνάκης Γ. (Επιμ.), (2005), Άνθη Φιλίας
Τιμητικό Αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Μηνά**

Πρόσφατα εκδόθηκε από το Διεθνές Κέντρο Λογοτεχνών και Μεταφραστών Ρόδου «Κύματα των Τριών Θαλασσών» ένας τιμητικός τόμος-αφιέρωμα προς τιμήν του Κωνσταντίνου Μηνά, ομότιμου καθηγητή στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Τα *Άνθη Φιλίας* εκδόθηκαν υπό την εποπτεία εκδοτικής επιτροπής, η οποία αποτελείται από τους Καθηγητές Πανεπιστημίων Αλεξιάδη Μηνά, Καπλάνογλου Μαριάνθη, Κόκκινο Γεώργιο, Παπαντωνάκη Γεώργιο, Σκούρτου Ελένη και Χαραλαμπίκη Χριστόφορο και με επιμέλεια Γεωργίου Παπαντωνάκη, Λέκτορα Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Ο τόμος περιλαμβάνει, εκτός από το βιογραφικό του Κ. Μηνά, πρόλογο της Εκδοτικής Επιτροπής, χαιρετισμό του Πρύτανη πανεπιστημίου Αιγαίου, 31 μελέτες και μια εισαγωγή η οποία αναφέρεται στην ιστορία και στην αξία των διαλέκτων και στη συμβολή του Κ. Μηνά στην ανάπτυξη της Διαλεκτολογίας στην Ελλάδα και στη διδασκαλία της στο Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου, στους φορείς που ασχολούνται με τη μελέτη των νεοελληνικών διαλέκτων και των ιδιωμάτων, (Κέντρο Συντάξεως του Ιστορικού Λεξικού της Ακαδημίας Αθηνών, Ελληνική Ονοματολογική και κυρίως η Εταιρεία Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας, η οποία ιδρύθηκε από τον Κ. Μηνά το 1994.

Οι 31 μελέτες που περιλαμβάνονται στο συλλογικό αυτό τόμο των 454 σελίδων προς τιμή του Καθηγητή Γλωσσολογίας στο Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου Κ. Μηνά βρίσκονται σε άμεση συνάφεια με τα ενδιαφέροντα και την ενασχόλησή του, τη Διαλεκτολογία, τη Λαογραφία και τη Λογοτεχνία (Κ. Καβάφης). Αποδεικνύουν το ζωηρό ενδιαφέρον των μελετητών και ερευνητών να καταγράψουν και να μελετήσουν μορφές γλώσσας που χρησιμοποιούνται από το λαό, παράλληλα με την Κοινή Νεοελληνική και επιβεβαιώνουν ότι ένα μεγάλο τμήμα της λαϊκής γλώσσας παραμένει ακόμα ζωντανό και συγκροτεί το βασικότερο κώδικα επικοινωνίας ανάμεσα στους κατοίκους μιας γεωγραφικής περιοχής ή στα μέλη μιας κοινωνικής ομάδας.

Τα κείμενα εντάσσονται σε δύο μεγάλες ενότητες. Η πρώτη περιλαμβάνει μελέτες για τη Διαλεκτολογία και συγκροτούν εννέα κατηγορίες. Έχουν γραφεί από τους Άννα Παναγιώτου-Τριανταφυλλοπούλου (*Προβλήματα γλώσσας και γραφής στην αρχαία Κύπρο*), Χαράλαμπος Π. Συμεωνίδης (*Διπλασιασμός συμφώνου σε κύρια ονόματα της Αρχαίας Ελληνικής*), Εμμ. Κριαρά (*Ο Χριστόφορος Χρηστίδης, Απολογητής του Ψυχάρη στην εκατονταετηρίδα του (1854-1954)*), Χριστόφορο Χαραλαμπίκη (*Ο Καζαντζάκης και η φιλοσοφία της γλώσσας*), Νικήτα Πολεμικό και Μαρία Καΐλα (*Ψυχολογολογία και ψυχολογική προσέγγιση στη μελέτη της γλώσσας*), Δικαίο Βαγιακάκο (*Ο αριθμός «επτά» εις σχηματισμόν τοπωνυμίων*), Günther Steffen Henrich (*Εξελληνισμός τοπωνυμίων σλαβικού ετύμου στη βορειοδυτική Ελλάδα και μια νεότερη ελληνική τάση ανομοίωσης*), Σταύρο Κατσουλέα

* Ο Γ. Παπαντωνάκης είναι Λέκτορας στο ΠΤΔΕ του Παν. Αιγαίου και διδάσκει Παιδική Λογοτεχνία.

(Μεθοδολογικοί και άλλοι προβληματισμοί κατά την γχηλάτηση των τσακωνικών τοπωνυμίων της σειράς: «α Γασσα, οι Βασσε, ο Γασσία, το Γασσούλι, α Βασσινα, α Βαστζίνα* κλπ.), Κ. Οικονόμου (Παρατηρήσεις στη νεοελληνική ανθρωπωνυμία), Χρυσούλα Τσικριτσή-Κατσιανάκη (Μερικά διορθωτικά στα “Τιατριδωνύμιά μας” του Ι. Α. Θωμόπουλου), Ελευθερία Γιακουμάκη (Λαδικό. Το αντικείμενο χάνεται, η δυσημία μένει), Κ. Καραποτόσογλου (Ετυμολογικά της Νεοελληνικής), Απ. Καρπόζηλο (Ακούσιον), Ελ. Κίγκια (Γανναδιό, ένα μεσαιωνικό τοπωνύμιο της περιοχής Κόνιτσας Ιωαννίνων), Werner Voigt (Στα ίχνη μιας απώλειας: Τι έγινε με το αρχαίο επίθετο “δολιχος”), Ελ. Καραντζόλα (Διαλεκτική διαφοροποίηση της πρώιμης νέας ελληνικής: η μαρτυρία κρητικών νοταριακών εγγράφων), Ελ. Ζαχαρίου-Μαμαλίγκα (Ο υποκορισμός στο συμαϊκό ιδίωμα), Αθ. Μιχάλη (Οι νεοελληνικές διάλεκτοι και η διδασκαλία τους), Χρ. Μπασέα-Μπεζαντάκου (Διαλεκτικά στοιχεία σε ιδιωτικά έγγραφα (μέσα του 16ου – αρχές 19ου αι.) από τη Δ. Μάνη), Μ. Σκανδαλίδη Παράλληλοι διαλεκτικοί αρχαϊσμοί στα γλωσσικά ιδιώματα Καπάθου και Κω, Δ. Τομπαΐδη (Ο συλλαβισμός στα Νέα Ελληνικά –η περίπτωση των μπ, ντ, γκ-), Ν. Κοντοσόπουλο (Τα επιθήματα εθνικών ονομάτων στην ελληνική και σε άλλες γλώσσες), Αικατερίνη Πάππου-Ζουραβλιόβα (Ρωσικά και Ουκρανικά λεξιλογικά δάνεια στην Ελληνική μαριουπολίτικη διάλεκτο), Hans Eideneier (Ο Κοσκινάς και οι ματζούκες του), Αν. Θαβώρη (Το Προδρομικό: ...και ωσάν εσέναν έχει), Μηνά Αλ. Αλεξιάδη (Η συμβολή του Κων/νου Μηνά στην έρευνα της λαογραφίας της Καπάθου), Μ. Γ. Βαρβούνη (Καταγραφή και μελέτη του παραδοσιακού γλωσσικού ιδιώματος της Σάμου) και Μ. Γ. Μερκλή (Απ’ τη ζωή στην τέχνη).

Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει κείμενα για τη Λογοτεχνία, τα οποία υπογράφονται από τους Σόνια Ιλίνσκαγια-Αλεξανδροπούλου (Μερικές ματιές στο εργαστήριο του Καβάφη τη δεκαετία του 1890. Διατρέχοντας τα πεζά του), Γεώργιο Παπαντωνάκη (Παρωδιακά τινά περί τον Καβάφη και άλλα) και Λουίζα Χριστοδουλίδου (Από το μεσαιωνικό ιπποτικό έρωτα στην τοπολογία του δημόδου τραγουδιού. Αφηγηματικές δομές στα «Εκατόλογα της αγάπης». Η περίπτωση της κυπριακής παραλλαγής).

Ο τόμος αυτός παραδίδεται στους μελετητές και στο αναγνωστικό κοινό, όπως σημειώνει ο επιμελητής της έκδοσης, με την ελπίδα ότι τα κείμενα του αφιερώματος αποτελούν ουσιαστική συμβολή στη μελέτη των ελληνικών διαλέκτων αλλά και του Κ. Καβάφη.